

Ureja uredniški
odbor — Glavni
in odg. urednik
Dušan Rebolj —
tel. 20-71, lok.
25 — Tisk in
kličjeji CP »Go-
renjski tisk«

Sava

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA TOVARNE GUMIJEVIH IZDELKOV SAVA KRANJ

KRANJ, ČETRTEK, 7. FEBRUARJA 1963

LETO V. — 2. ŠTEVILKA

Letošnji občni zbor sindikalne podružnice bo 17. marca

Približuje se letošnji občni zbor naše sindikalne podružnice. Po vsej verjetnosti bo v nedeljo, 17. marca. Zato je že čas, da se pričnemo nanj pripravljati.

Plenum sindikalne podružnice je o vsem tem že razpravljal in odločil, da morajo biti letos končane letne konference sindikalnih pododborov posameznih ekonomskih enot najkasneje do 28. februarja. Časa torej ni na pretek in bo treba kar pohiteti. Plenum posebej opozarja posamezne pododbore, naj ne čakajo na zadnji teden. Konference naj bodo ves februar, kajti le tako jim bodo lahko prisostvovali tudi člani izvršnega odbora in plenuma sindikalne podružnice.

V preteklem letu so bili izvolili pododbore v vseh ekonomskih enotah razen v mehanični

delavnici obrata I in v mizarški delavnici. Izostale so tudi nabavne službe pa prodajne, ker so si kasneje izvolili tam skupen pododbor za obe ekonomski enoti. Brez pododborov je trgovska mreža, kar pa je zaradi oddaljenosti prodajnega osebja naših trgovin delno tudi razumljivo. Tako imamo danes kar 25 izvoljenih pododborov!

Cesa se bo treba v pripravah na občni zbor sindikalne podružnice najprej lotiti?

Predsednik sindikalne podružnice Ivan Rozenberger in tajnik Stefan Marčijan sta povedala tole:

»Najprej bo treba rešiti in se sporazumeti, koliko sindikalnih pododborov naj ostane v bodoče. Zato naj se sedanji pododbori na svojih pripravljalnih sestankih na konference o tem dokončno odločijo. Morda bo treba o tem nujno razmisliti v tistih pododborih, ki združujejo manj kot deset članov in v trgovski mreži. Izvršni odbor meni, naj bi se trgovska mreža priključila komercialnim službam. In da bo kolektiv trgovske mreže vsaj enkrat kompleten, smo sklenili, da bo plačala potne stroške članom iz posameznih prodajalnih sindikalna podružnica ter tako omogo-

čila, da zagotovo pridejo na letno konferenco svojega pododborov.

Da ne bo nejasnosti glede samih priprav, bomo z vsakim predsednikom sindikalnega pododborov posebej obravnavali in razčistili nerešene probleme.«

(Nadaljevanje na 2. strani)

Kako je s problematiko prevozov v našem podjetju?

- Pred tednom dni smo vam obljubil, da tokrat spregovormo podrobneje o problematiki prevozov v našem podjetju. Kakor veste, nas je kar okoli 40 odstotkov takih, ki se vozimo z javnimi prometnimi sredstvi na delo in z dela. Leta 1961 je podjetje plačalo za naše prevoze okoli 21 milijonov dinarjev, lani pa so bili izdatki za to še večji. Ker so ostala večja industrijska podjetja v Kranju že rešila vprašanje, koliko naj prispevajo za kritje prevoznih stroškov »vozači« sami, koliko pa podjetje, je prav, če se o tem enkrat pogovorimo tudi v našem kolektivu!

Novi gospodarski sistem, katerega značilnost je pospešeno vključevanje v mednarodno delitev dela in zaradi tega budno in umno gospodarjenje vseh gospodarskih organizacij, zahteva tudi določene spremembe v delovnih kolektivih. Če hočemo doseči čim večje gospodarske uspehi, povečati produktivnost dela ter si zagotoviti nadaljnje naraščanje osebnih dohodkov, moramo nenehno izboljševati svoje poslovanje, tehnološki proces, organizacijo dela ter skratka težiti k odkrivanju še ne izkoriščenih notranjih rezerv. Takšne potrebe po racionalnejšem gospodarjenju zahtevajo tudi določene spremembe na področju kadrovske-socialne politike v najširšem smislu tega pojma. Razumljivo je, da morajo pri tem sodelovati celoten kolektiv, njegovi organi samoupravljanja ter družbeno-politične organizacije.

Pri vsem tem pa si moramo biti na jasnem, da lahko razpravljamo o nekem takem problemu le takrat, če je zadosti jasno, razumljivo in izčrpno prikazan vsem članom kolektiva in če v razpravi nakažemo sproženi problem z najrazličnejših vidikov. Zato je treba za vsak tak primer izdelati

izčrpno analizo dejanskega stanja, zagotoviti pravilne javne razprave, itd. To je dolžnost ne samo informativne službe v podjetju, temveč predvsem družbeno-političnih organizacij, ki naj organizirajo razprave na osnovi

strokovno utemeljenih in obehk-tivnih analiz. Le-te pa naj pripravljajo za to poklicane strokovne službe.

Zavedajoč se svoje vloge in nestalega gospodarskega položaja, (Nadaljevanje na 3. strani)

Napori so poplačani, toda nove naloge...

- IVAN ROZENBERGER — PNEVMATIKARNA II ● Za nami je koledarsko in gospodarsko leto 1962. Ko govorimo o uspehih in neuspehih v preteklosti, ne smemo prezreti raznih objektivnih vzrokov, ki so pripomogli, da proizvodnega plana nismo izpolnili. Toda kljub temu, kljub številnim težavam in naporom neposredni proizvajalci niso vrgli puške v koruzo. Nasprotno! S povečanimi naporami so premagali posamezne težave. In na to smo lahko ponosni!

Za leto smo proizvodni plan povečali. Narediti moramo za okoli deset odstotkov več kot lani. Po daljših razpravah samoupravnih organov in strokovnih sodelavcev v ekonomskih enotah ter ob sodelovanju političnih organizacij v podjetju smo proizvodni plan podjetja in posameznih ekonomskih enot temeljito prediskutirali na sejah organov upravljanja v ekonomskih eno-

tah. Prijetno je bilo poslušati pripombe neposrednih proizvajalcev, da je marsikje še mogoče povečati kapacitete ob neznatnih organizacijskih ukrepih in izboljšavah v proizvodnji. Zato smo morali plan dopolniti in v prihodnjih dneh bo ponovno razpravljala o njem skupščina kolektiva.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Izpopolnjevati moramo strokovne kadre

- FRANC GOLOB — PNEVMATIKARNA II ● Tovarniški komite Zveze komunistov je posvetil svojo 14. redno sejo razpravi o proizvodnem planu za leto 1963 in vprašanjem delovne sile. Okrog plana proizvodnje, ki predvideva 8800 ton gumenih izdelkov, se je razvila živahna razprava. Izkušnje iz preteklih let opozarjajo namreč, da kdo ve kako velikega poskoka v produktivnosti ne moremo pričakovati zaradi povečanja intenzifikacije dela neposrednih proizvajalcev. Pričakovati pa smemo in to upravičeno kaj več od naših strokovnjakov.

Vključevanje jugoslovanskega gospodarstva v svetovni trg postavlja marsikje na glavo dose-danje gospodarjenje in delo. Tudi pri nas bomo morali s krepkejšimi koraki naprej, če hočemo uspešno konkurirati na tržišču. Toda sama volja še ni dovolj. — Imeti moramo za take smele korake tudi dovolj usposobljenih strokovnjakov. Ne trdim, da velja za naše to, toda verjetno so nekateri nepravilno razumešeni in premalo izkoriš-šeni.

Ce bomo hoteli izpolniti naše proizvodne obveznosti, bomo mo-

rali močno poprijeti za delo. — Analizirati bomo morali, kaj vse ovira naše strokovnjake pri delu

(Nadaljevanje na 2. strani)

Ob 114. obletnici Prešernove smrti

Prihodnji teden — 8. februarja — bo preteklo že 114 let, odkar je umrl človek, katerega delo je za slovenski narod zgodovinski mejnik med ljudstvom neomikanih tlačanov in narodom, ki je sposoben kulturnega tekmovanja z ostalimi evropskimi narodi. V mislih imamo pesnika in misleca Franceta Prešerna, sina gorenjske kmečke hiše iz Vrbe, ki je dojel

bolj kot kdo drug v njegovih časih na Slovenskem utrip svoje dobe in zrastle daleč čez obdajajoče ga okolje.

»Zavračajoč sleherne in vsakršne iluzije idejno zaostajajočih ali pa zavestno antidemokratskih elementov med svojimi ožjimi rojaki in med ostalimi južnimi Slovani,« kakor pravi v uvodu Prešernovih Poezij, ki so izšle ob stoletnici njegove smrti, Boris Ziberl, »je Prešeren prvi zarisal Slovincem pravec edino demokratske, edino ljudske in edino napredne narodnostne politike. Njegovo zamisel o enakopravnem sožitju jugoslovanskih narodov in vobče vseh narodov sta od njega prevzela Levstik in Cankar ter jo pred Slovenci kakor plamenico nosila skozi noč tvarnega in duhovnega suženjstva. Ta zamisel je pridobitvah osvobodilne borbe, ki so jo naše ljudske množice

bojevale pod vodstvom svoje avantgarde, Komunistične partije Jugoslavije, našla pri nas svoje prvo veliko utelešenje...«

V najtežjih dneh borb in samopremagovanja med narodno osvobodilnim bojem je na tisoče in tisoče slovenskih partizanov, delavcev, kmetov in drugih ponavljalo Prešernove besede:

»Manj strašna noč je v črne zemlje krili, kot so pod svetlim soncem sužni dnovi!«

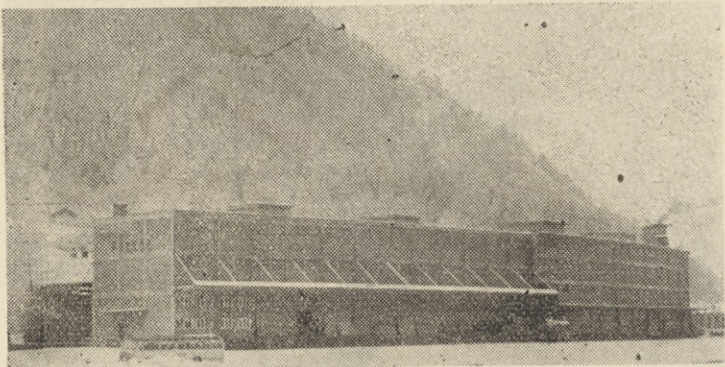
Ko je pred več kot sto leti zaklical:

»Tja bomo našli pot, kjer nje sinovi...!«

je bil osamljen, toda poln vere v silo in veličino človekovo, v svoje ljudstvo.

Oddolžimo se svojemu velikemu duhovnemu vodniku in se poklonimo njegovemu spominu. Tudi mi storimo kaj, da bo kljub zimski odeji nagrobnik v njegovem gaju pordečel z gorenjskimi nageljni!

-dr

▲ Pogled na velika »Merkurjeva« skladišča ob železniški postaji, kjer imamo svoje skladiščne prostore tudi mi

Kaj prinaša novi Zakon o socialnem zavarovanju?

● MARICA HACE — KADROVSKE SLUŽBE ● Prav gotovo vas zanima, kaj nam novega prinaša spremenjeni Zakon o socialnem zavarovanju. Da bo konec dvomov, vas seznanjamo tokrat z nekaterimi novostmi, ki vas utegnejo zanimati.

Najprej je treba povedati, da bodenarjem. Kakor veste, je lani podprejemal od 1. januarja naprej jetje izplačevalo nadomestilo le vsakdo, ki je obolel, nadomestilo tistim, ki so boločali največ sedem osebnega dohodka za prvih trideset dni. Kakor lani pa bo tudi letos z izplačevanjem nadomestila za spremstvo bolnika in za porodniške dopuste. Nadomestilo bo plačeval od prvega dne odsotnosti z dela Komunalni zavod za socialno zavarovanje.

Žene, ki so doslej prejemale do šest dni bolovanja ločeno nadomestilo, in sicer 40 odstotkov v podjetju, 40 odstotkov pa od Zavoda za socialno zavarovanje, bodo prejemale odslej za čas bolovanja podobno kot moški 80 odstotkov, za bolovanja nad sedem dni pa 90 odstotkov v podjetju. Višina nadomestila zavisí od povprečja izplačanih osebnih dohodkov v zadnjih treh mesecih, ko je bolnik še redno delal, zmanjša pa se za bolovanja do 7 dni za 20 odstotkov, za bolovanje nad 7 dni pa samo za 10 odstotkov! Za bolnike, ki bolujejo za TBC, se izplačuje nadomestilo za osebni dohodek v isti višini, kakor velja to za vsa ostala obolenja. Izjeme so le obratne nezgode, vajenci ali učenci v gospodarstvu in tisti, ki izostanejo z dela zaradi spremstva bolnika ter porodnice. Porodnice prejemale namreč že od prvega dne bolovanja, oziroma odsotnosti z dela zaradi nosečnosti nadomestilo za osebni dohodek v polni vrednosti brez vsakršnih odbitkov.

V zvezi z izplačevanjem nadomestila za osebni dohodek določa Pravilnik o uveljavljanju pravic do zdravstvenega zavarovanja naslednje:

Bolniški dopust zaradi nezmožnosti za delo lahko odobri zavarovancu samo pristojni zdravnik. Če torej zavarovancu odobri bolezenski stalež zaradi delovne nezmožnosti tak zdravnik, ki za to ni pristojen, zavezanec — to je v našem primeru podjetje — ne sme izplačati nadomestila za osebni dohodek!

Novi zakon o zdravstvenem zavarovanju določa tudi, da mora zavarovavec, ki naj prejme 80 odstotno ali 90 odstotno nadomestilo za osebni dohodek, izpolnjevati naslednje pogoje: Imeti mora vsaj devet mesecev neprekinjene delov-

Dvorana Zbora proizvajalcev ObLO je kot nalašč za seje naše skupščine

Napori so poplačani, toda nove naloge ...

(Nadaljevanje s 1. strani) Ob doseženih uspehih in hkrati z novimi obveznostmi pa ne smemo prezreti tistih negativnih, posamičnih elementov, ki utegnejo zavirati naša prizadevanja. Če se hočemo zavarovati, jih bo treba razkinkati in izločiti iz naše srede!

Da bom bolj jasen, naj povem, da mislim na vse tiste kritizirje brez prave osnove in tiste, ki blatijo našo družbeno ureditev. So med nami! To dokazujejo strganje in prečrtane novoletne čestitke, ki smo jih namenili vsem članom kolektiva. Naj ne mislijo

VII. kongres LMJ

v Beogradu

● V sredo, 23. januarja popoldne, se je začel v beograjski veliki dvorani doma sindikatov sedmi kongres Ljudske mladine Jugoslavije. — Prisostvuje mu blizu 1800 delegatov in gostov ter predstavnikov 42 tujih delegacij. Po dolgotrajnem ploskanju prisotnih ob prihodu predsednika republike Josipa Broza Tita je predsednik CK LMJ Tomislav Badovinar odprl kongres in pozdravil vse prisotne. Po izvolitvi kongresnih organov je predsedujoči Mike Tripalo dal besedo generalnemu sekretarju ZKJ Josipu Brozu Titu.

Na sedmi kongres Ljudske mladine Jugoslavije je odpotoval tudi kot član slovenske delegacije predsednik tovarniškega komiteja LMS Miodrag Milivojević. Kolikor vemo, se je pred odhodom pripravil za razpravo. Upamo, da bomo lahko njegove misli v razpravi objavili v prihodnji številki našega lista!

Generalni sekretar ZKJ Josip Broz Tito je v svojem govoru poudaril, da mora mladina budno spremljati vse pojave v našem razvoju in nanje aktivno reagirati. Orisal je nekatere pojave v našem družbenem razvoju in opozoril, da moramo vse slabosti odpravljati z javnim pritiskom, ne pa z administrativnimi ukrepi. Ko je govoril o bodočih mladinskih akcijah vsejugoslovanskega značaja, je dejal: »Mislim, da bi morala biti vaša prihodnja delovna akcija vsejugoslovanskega značaja gradnja avtomobilске ceste vzdolž jadranske obale in skozi Črno goro do ceste Bratstva in enotnosti...!«

Celoten Titov govor ste lahko prebrali v ljubljanskem »Delu« z dne 24. januarja!

ne dobe ali 18 mesecev s prekinitvami v zadnjih dveh letih.

Po preteku 60 koledarskih dni bolovanja pripade zavarovancu 100 odstotno nadomestilo za osebni dohodek.

V prihodnji številki pa vas bomo seznanili z novim izračunavanjem nadomestila za osebni dohodek. Take boste v bodoče lahko sami ugotovili, koliko denarja boste prejeli kot nadomestilo za osebni dohodek, če slučajno obolite!

Letošnji občni zbor sindikalne podružnice bo 17. marca

(Nadaljevanje s 1. strani)

Vse kaže, da bodo letos priprave na letne konference podoborov in na občni zbor podružnice tako temeljite, kot še nikdar doslej. Za letne konference bo treba pripraviti:

1. primeren prostor in določiti najudobnejši čas

2. zajeti v predsednikovem poročilu vsakega odbora naslednja vprašanja: kako člani sindikata v posameznih ekonomskih enotah uveljavljajo in uresničujejo delavsko samoupravo, kako so zavarovane samoupravne pravice članov in druge pravice ter interesi delavcev posamezne ekonomske enote, kakšno je bilo delo organov upravljanja v minulnem letu, kakšna je organizacija dela v posameznih ekonomskih enotah in koliko so v minulosti upoštevali pobude ter predloge sindikata za izboljšanje, kakšno

izpopolnjevanje strokovne kadre

Izpopolnjevanje moramo strokovne kadre

(Nadaljevanje s 1. strani) ter izpolniti najzahtevnejša delovna mesta s takimi ljudmi, ki bodo res kos svojemu delu. Zahteve po izboljšanju tehnoloških postopkov, po izboljšanju organizacije v proizvodnji in v strokov-

Sekretar TK ZKJ Franc Golob

nih službah — zlasti v komercialnih — bodo terjale veliko napora.

V komercialnih službah bo treba zagotoviti zadostno število za tamkajšnje delo usposobljenih ljudi. Urediti pa bo treba tudi stimulativen sistem nagrajevanja, da se bodo ljudje zavzemali za svoje delo in da bodo občutili svojo uspešnost oziroma neuspeš-

je gibanje proizvodnje in produktivnosti dela in kakšni ukrepi so potrebni za večanje proizvodnih rezultatov, kakšno je ravnanje z osnovnimi in obratnimi sredstvi, kako jih izkoriščajo in kako je treba ukrepati, da se razmere izboljšajo, kako urejajo v posameznih ekonomskih enotah vzajemne odnose do drugih ekonomskih enot, kako urejujejo odnose med ljudmi in kakšno je delo vodij z ljudmi, s kakšnim uspehom se ekonomske enote upravljajo in kako je z delitvijo dohodka, kako rešujejo druga vprašanja, ki so skupnega materialnega, kulturnega in moralnega pomena za člane ter podjetje kot celoto, kako rešujejo razna organizacijska in kadrovska vprašanja sindikata in podoborov v posameznih ekonomskih enotah?

3. predlog delegatov za občni zbor sindikalne podružnice — vsak podobor bo izvolil po ene-

ga delegata na deset svojih članov in sicer tako, da bosta zastopala več kot 15 članov dva delegata, več kot 25 trije, itd.

4. seznane delegatov za občni zbor tako, da bodo med predlaganimi in izvoljenimi tudi tisti člani, ki bodo na letnih konferencah posebej izvoljeni v nove sindikalne podobore svojih ekonomskih enot, in seveda tudi tisti člani, ki bodo kandidirali za nov plenium sindikalne podružnice. Le-ta naj bi štel z ozirom na različne predloge 25 ali 33 članov.

Da posamezni podobori ne bodo po nepotrebnem izgubljali časa, naj takoj skliče seje in obravnavajo navodila plenuma. Vsa stališča in podrobna tolmačenja so že obravnavali na posebni seji vseh predsednikov podoborov v sredo, 30. januarja.

Nekaj o disciplini

● Na zadnji seji upravnega odbora, ki je bila v petek, 25. januarja, so razpravljali o kvaliteti v proizvodnji za meseca november in december lanskega leta, o izvršitvi proizvodnega plana v mesecu decembru in v celem letu 1962, o predlogu za racionalno zaposlovanje kot sestavnem delu prizadevanj za racionalnejšo in rentabilnejšo proizvodnjo, o disciplini v IV. četrtletju lanskega leta ter o pismenih vlogah.

Iz poročila sekretarja podjetja o disciplini za zadnje tri mesece preteklega leta je razvidno, da smo imeli kar 32 disciplinskih prekrškov. Kar 12 jih je bilo zaradi neopravičenih izostankov z

dela, 7 zaradi zapostavljanja tehnoloških predpisov, po 3 zaradi malomarnega izvrševanja službenega dela in povzročenih škod podjetju in zaradi prihoda na delo v vinjenem stanju, po eden pa zaradi žalitve svojih sodelavcev, zaradi nevestnosti pri delu in zaradi slabega odnosa do predpostavljene, zaradi upiranja zahtevi predpostavljene, da je treba opraviti določeno delo, zaradi nepravilnega poslovanja, zaradi samovoljne zamenjave delovnega časa, zaradi samovoljne zapustitve delovnega mesta in zaradi tatvine.

V primerjavi s tretjim tromesečjem lanskega leta, ko je bilo 20 disciplinskih prekrškov, predstavlja 32 prekrškov v zadnjem tromesečju povečanje za okrog 38 odstotkov! Največ na račun samovoljnih izostankov zaradi pijančevanja. Tudi zanemarjanje tehnoloških predpisov ima velik delež, zato bo treba posvetiti zahtevam po izpolnjevanju teh predpisov še večjo pozornost!

Kako pa je z zamujanjem dela? V drugem polletju se je gibalo število izgubljenih ur iz meseca v mesec takole: julij 15 ur, avgust 15, september 19, oktober 9,5, november 8,5 in december 13,3 ure. Ukrepi upravnega odbora so, kakor kaže, pomagali. Porast v decembru je delno upravičljiv zaradi neugodnih vremenskih razmer — poledica, nespluzena pota, zamude avtobusov itd.

▲ Naše skladišče pri »Merkurju«

nost v prodajanju naših izdelkov. Precej pozornosti bomo morali posvetiti tudi izvozu, saj je jasno, da brez izvoza ni perspektiv. Ker pa moramo biti na zunanjem tržišču konkurenčni in ker moramo iskati pota, kako zniževati cene svojim izdelkom, mora vsakdo na svojem mestu skrbeti za zmanjševanje stroškov.

Razpravljali smo tudi o racionalnejšem zaposlovanju in izkoriščanju delovne sile. Vprašanje, kaj narediti s sproščenimi delavci, ki so ga postavili najprej v pnevmatikarni I po temeljiti analizi tov. Žerka in ki je pokazala, da je kar 14 delavcev nesmotno zaposlenih, je sprožilo obširno akcijo za oblikovanje smotrnejše politike zaposlovanja.

V zadnji številki našega časopisa ste o predlogu kadrovske komisije pri skupščini kolektiva za racionalno zaposlovanje kot enem od sestavnih delov prizadevanj za boljše gospodarjenje že brali. Zato tokrat ni potreba sprožene akcije ponavljanja. Jasno pa je, da je taka pot edino sprejemljiva, če hočemo v prihodnjih letih še boljše gospodariti!

Kako je s problematiko prevozov v našem podjetju?

(Nadaljevanje s 1. strani)

v katerem smo se znašli zadnje čase, prav tako pa tudi upoštevajoč številne probleme v podjetju, ki terjajo ustrezne rešitve, je socialna služba podjetja po sklepu upravnega odbora podjetja že sredi minulega leta pričela analizirati problematiko prevozov zaposlenih na delo in z dela.

Že samo dejstvo, da se nas vozi z javnimi prometnimi sredstvi na delo in z dela vsak dan okoli 40 odstotkov zaposlenih, in da je podjetje izplačalo v te namene leta 1961 kar 21 milijonov dinarjev, lani pa še precej več, opravičuje potrebo po temeljitem revidiranju dosedanjega načina kritja prevoznih stroškov! Če pa dodamo k temu druge, prav nič manj važne čimtelje, kot so: utrujenost »vozačev«, izčrpanost zaradi naporne vožnje, slabo in često pomanjkljivo prehranjevanje zaradi ranega odhajanja z doma na delo in kasnega vračanja na svoje domove, češča obolelost za prehladom, gripo, revmatizmom, zapostavljenost v sistemu nadaljnjega strokovnega izpopolnjevanja izven delovnega časa, manjša storilnost na delu itd., ki se pojavljajo v večji ali manjši meri pri vsakem na delo in z dela vozečem se delavcu, potem nam je potreba po omenjenih spremembah več kot razumljiva. Vprašanja prevoza na delo in z dela smo zato sproti rešili. Treba ga je vsestransko osvetliti ter po najširši javni razpravi rešiti tako, kakor je najbolj primerno.

Kolektiv in njegovi družbeni organi so o tem že razpravljali med drugim tudi takrat, ko smo v začetku lanskega leta obravnavali in sprejemali sedaj veljavni pravilnik o delitvi osebnih dohodkov. V njem so namreč tudi docela jasno postavljena določila o tem, kolikšne stroške za kritje prevoza na delo in z dela z javnimi prometnimi sredstvi naj krije član kolektiva sam, kolikšen del pa krije podjetje. Določene dopolnitvene ukrepe je sprejel že lani tudi upravni odbor podjetja potem, ko je preanaliziral z več vidikov obdelano problematiko prevozov socialne službe.

Eden izmed vprašanj, ki ga bomo morali vsekakor letos razrešiti, je prispevek »vozačev« samih za kritje stroškov prevoza na delo in z dela. Leta je že več let nespremenjen — samo 600 dinarjev na mesec. Pred leti, ko so se gibal povprečni osebni dohodki zaposlenih v našem podjetju okoli 20.000 dinarjev na mesec, je bilo to razumljivo. Danes, ko so se nam osebni dohodki precej povečali in so znašali v lanskem letu v povprečju po 35.000 dinarjev na zaposlenega, pa je prispevek 600 dinarjev znatno prenizek.

Očito je torej, da se bomo morali pogovoriti o tem, kolikšen

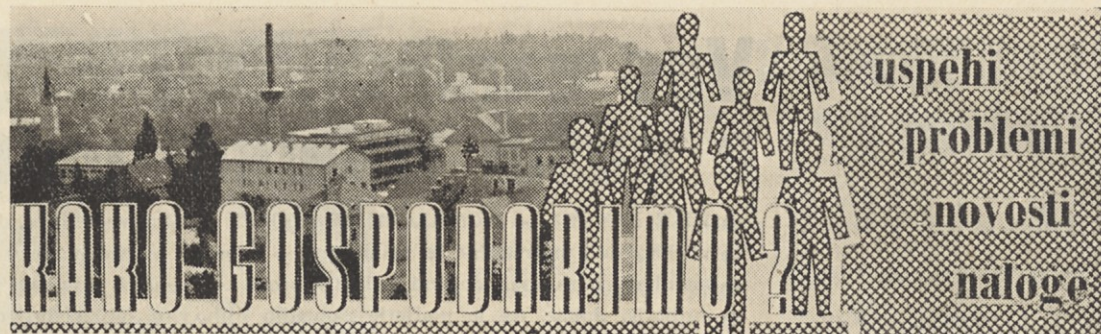
naj bo ta prispevek letos, ali točneje, za koliko naj bi ga povečali. O tem bomo odločili vsi — ves kolektiv. Zato je nujno potrebno, da sindikalni pododbori vnesejo v dnevne rede svojih prihodnjih sestankov tudi to vprašanje. O njem bodo razpravljali tudi plenum sindikalne podružnice, tovarniški komite Zveze komunistov in tovarniški pomite LMS. Upravni odbor podjetja je sklenil na svoji seji 12. novembra lani, naj se šele po taki široki razpravi pripravi dokončen predlog za skupščino kolektiva.

Kakor smo že omenili, so to vprašanje rešili že lani v vseh ostalih večjih kranjskih industrijskih podjetjih. Že več kot eno leto plačujejo za kritje prevoznih stroškov na delo in z dela »vozači« v Iskri po 1200 dinarjev na mesec, v Planiki po 2100 dinarjev in v Tekstilindusu po 1500 dinarjev v zimskih mesecih od 1. novembra do 31. marca in po 2000 dinarjev na mesec od 1. aprila do 31. oktobra!

Če priključimo v spomin še podatke, da je danes zaposlenih v Kranju več kot 15.000 delavcev in da se jih od tega vozi vsak dan na delo in z dela 6000 ali več kot 40 odstotkov, potem si moramo priznati, da danes že velika večina »vozačev« prispeva znatno večje zneske za kritje prevoznih stroškov, kakor je to primer v »Savi«. Res lahko kdo oporeka, češ le kaj nas briga, koliko prispevajo za kritje prevoznih stroškov v drugih podjetjih, ko pa upravljamo s podjetjem sami. — Toda ne pozabimo, da bremenijo prevozi na delo in z dela naše osebne dohodke in da smo zaradi tega posredno prizadeti prav vsi.

Ne smemo ob vsem povedanem pozabiti, da bi lahko prihranili lepa denarna sredstva, če se odločimo za povečanje prispevka »vozačev«. Če bi ga na primer podvojili, če bi torej v bodoče vsi na delo in z dela vozeči se člani kolektiva prispevali za kritje prevoznih stroškov po 1200 dinarjev, bi prihranili letno tri milijone in pol dinarjev!

Na seji upravnega odbora, ki je bila 12. novembra lani, so govorili tudi o tem. Višji prispevek »vozačev« prav gotovo ne bi hudo prizadel, ker stanujejo le-ti v največji meri v agrarnem okolju Kranja in imajo z rednimi izjemami doma tudi nekaj obdelovalne zemlje kot dodatnega vira dohodkov za preživljanje. Tudi njihova stanovanja so cenejša kot v mestu, prav tako pa tudi prehranbeni izdelki. Zato je v resnici njihov osebni dohodek nekoliko večji, saj je kupna moč dinarja na podeželju večja od kupne moči dinarja v industrijaliziranem in gosto naseljenem Kranju, kjer preskrba z življenjskimi potrebščinami še vedno caplja za razvijanjem ostalih dejavnosti.

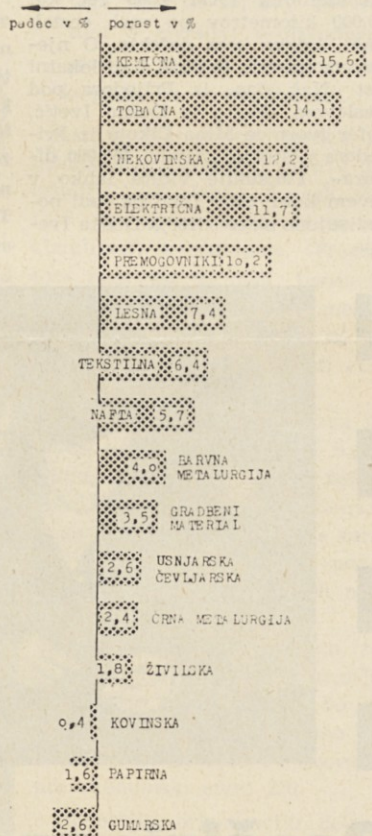

Osnovni plan za leto 1962 smo izpolnili 94,63 odstotno

- DUSAN REBOLJ — KADROVSKE SLUŽBE ● Januarja je konec in skrajni čas je že povedati, kako smo v lanskem letu izvršili naše planske naloge. Iz poročila o proizvodnji v minulem letu, ki so ga pripravili za organe upravljanja, je razvidno, da smo izvršili osnovni plan komaj 94,63 odstotno, operativnega pa 99,96. Namesto planiranih 8.570 ton gumenih izdelkov smo jih naredili le 8.113 ton ter tako zaostali za svojimi obveznostmi za 5,27 odstotka.

Posamezne ekonomske enote so izvršile svoje osnovne planske obveznosti, kakor kaže desna tabela:

O vzrokih, ki so vplivali na zaostajanje za osnovnim proizvodnim planom smo že govorili, zato je bolj umestno spregovoriti tokrat nekaj besed o našem prizadevanju za večji prodor na tuja tržišča. Lani smo res precej izvozili, prav gotovo pa z doseženimi uspehi ne smemo biti zadovoljni. Vzporedno z vsejugoslovanskimi gospodarskimi prizadevanji za nadaljnje povečanje izvoza moramo tudi pri nas zagotoviti enega izmed

▲ Povečanje oziroma zmanjšanje produktivnosti dela v posameznih industrijskih panogah za minulo leto

VALJARNA I	97,13
STISKARNA	100,60
PREMAZOVALNICA	103,26
PNEVMATIKARNA I:	
— velopneumatika	107,73
— veloogr. duše	84,06
— avtopneumatika	114,28
— avtoogr. duše	300,00
TEHNIČNI IZDELKI	131,49
ROTACIJSKE PREŠE	66,15
PREVLEKE VALJEV	95,36
PNEVMATIKARNA II:	
— avtopneumatika	96,49
— avtoogr. duše	163,48
— žična velopnevm.	2,66
— veloogr. duše	—
— moped pneumatika	8,30
— mopedogr. duše	—
KONFEKCIJA VRHNIKA	83,01

Gibanje produktivnosti v Sloveniji - gumarska industrija je na zadnjem mestu!

Po prvih podatkih o gibanju produktivnosti v slovenski industriji lani je dosegla najlepše uspehe kemična industrija s povečanjem za 15,6 odstotka, najslabša pa je bila gumarska industrija z zmanjšanjem produktivnosti za 2,6 odstotka. V splošnem pa je bil razvoj družbene produktivnosti — to je obsega industrijske proizvodnje na enega zaposlenega — ugodnejši od predlanskega. Lani se je produktivnost povečala v primerjavi z letom 1961 za 4,5 odstotka. Letos pa računajo gospodarstveniki na še večji porast in to za 7 do 8 odstotkov.

V levem diagramu prikazani podatki za posamezne industrijske panoge sicer ne nudijo čisto točne slike, ker se ne ujema način zajemanja podatkov o proizvodnji in zaposlenosti med panogami, služijo pa nam lahko kot prikaz osnovnih tendenc v razvoju produktivnosti. Pri nekaterih panogah je močnejše povečanje produktivnosti rezultat hitrejšega naraščanja proizvodnje — kemična industrija, elektroindustrija, lesna industrija — ali pa posledica modernizacije naprav — cementarne v okviru industrije nekovin — lahko pa tudi kot posledica boljšega izkoriščanja — lanska pridelava nafte v Lendavi. V kovinski in gumarski industriji je prišlo do poslabšanja produktivnosti predvsem zaradi zaostajanja za osnovnim planom, v industriji papirja pa je po vsej verjetnosti dejanski rezultat ugodnejši, če upoštevamo prehod na visoko kvalitetno proizvodnjo za izvoz.

% glavnih pogojev za uspeh na tujih tržiščih — to je konkurenčnost proizvodnje, oziroma produktivnost, ki ne zaostaja za produktivnostjo v mednarodnem merilu.

Čemu bomo morali posvetiti letos največjo pozornost? Zniževanju poslovnih stroškov, saj nas precej bremenijo podobno kakor druge gospodarske organizacije. Res je sicer, da se naša produktivnost v posameznih ekonomskih enotah povečuje, toda kot celota vzeto smo tudi v produktivnosti — mislim na družbeno produktivnost, ki je merjena v povečanju obsega industrijske proizvodnje na enega zaposlenega! — nekoliko padli. Po podatkih, ki so zaenkrat dosegljivi, se je le-ta zmanjšala za okrog 2,6 odstotka!

Če hočemo takšno upadanje zastaviti ter kakor v preteklih nekaj letih spet iti v korak s porastom produktivnosti v naši republiki, to je vsako leto za 7 do 8 odstotkov, potem bomo morali ne samo izvršiti za letos predvideni del rekonstrukcije tovarne z ureditvijo nove hale za tehnične izdelke v obratu II., marveč temeljito preiskati naše notranje rezerve. Že med razpravo o proizvodnem planu za leto 1963 po ekonomskih enotah se je pokazalo, da so v nekaterih ekonomskih enotah za posamezne vrste izdelkov predlagali povečanje osnovnega proizvodnega plana. Podobno kot pri iskanju novih strojnih zmogljivosti pa so pričele prihajati do izraza tudi težnje posameznih ekonomskih enot po racionalnejšem zaposlovanju. Take in podobne pobude je treba podpirati in proizvajalcem ter upravitelcem pomagati, da njihovo delo ne bo zaman.

O vsem tem naj bi razpravljali na prihodnjih sejah organov upravljanja v posameznih ekonomskih enotah, saj je očito, da si brez nadaljnjega povečevanja proizvodnje, dvigovanja produktivnosti in pospeševanja izvoza ne moremo zamišljati tudi letos dviga osebnih dohodkov za nadaljnjih deset ali morda celo več odstotkov.

Preprečevanje na vsakem koraku

Strokovnjaki za varnost pri delu v Franciji so ugotovili, da so od štirih nezgod pri delu kar tri take, za katere so bili krivi ponesrečenci sami! Zato moramo:

- pri odrejanju nalog in pri zadolževanju sodelavcev ne samo misliti na pravilno izvrševanje, ampak tudi na varnost pri izvrševanju nalog;

- opaziti in takoj popraviti vsako grozečo nevarnost;

- opozoriti vsakega sodelavca na nevarnost njegove naloge, kajti smo lahko »novinci« za neko delo, četudi imamo že dvajset ali več let službovanja za seboj;

- misliti na vpliv mraza, vročine, utrujenosti in skrbi na sodelavce.

Obvestilo članom Zveze komunistov

- FRANC GOLOB — PNEVMATIKARNA II ● Po združitvi kranjskega okraja z ljubljanskim je prišlo na tovarniški komite ZKS našega podjetja obvestilo, ki se nanaša na letošnje letne konference tovarniških organizacij Zveze komunistov. Namesto na pomlad bodo te konference po delovnih organizacijah šele meseca oktobra ali novembra. Toda kljub temu opozarjamo vse članke naše tovarniške organizacije ZKS, naj se prično na letošnji konferenco pripravljati že sedaj!

Tovarniški komite je na svojih zadnjih sejah obravnaval tudi vprašanja, ki zadevajo sodelovanje posameznih članov organizacij eZKS pri reševanju posameznih problemov v podjetju. Očito je namreč, da najrazličnejši težavi ne bo mogoče premagati ali rešiti, če ne bo skupnega dela, sodelovanja in če se vsi člani še bolj ne vključijo v skupna prizadevanja

za nadaljnji razvoj podjetja in delavskega upravljanja. Pa še nekaj! Nemajhnega pomena za uspeh sleherne akcije ali naloge je tovarništvo med vsemi, ki v akciji sodelujejo. Sami vemo, kolikokrat nam je v preteklosti prav tega manjkalo. Tovarištvo mora biti lastnost vsakega člana kolektiva, predvsem pa vsakega člana organizacije Zveze komunistov.

O vsem tem, o organiziranih in neorganiziranih akcijah, o naših prizadevanjih za nadaljnje idejno-politično izobraževanje članstva, itd. spregovorite na sejah svojih aktivov ter že sedaj mislite na letošnji letno konferenco naše tovarniške organizacije. Bolj kot doslej se tudi pojavljajte s svojimi prispevki v našem glasilu, saj mora postati tribuna kolektiva. Prav mi, komunisti moramo objektivno in kritično obravnavati posamezne slabosti v kolektivu in nakazovati pota in načine, po katerih jih lahko odprav-

Zakaj dekleta ne sodelujejo?

Jožica Pravst iz finančnih služb

Vprašanje sodelovanja ženske mladine v delu naše organizacije smo že večkrat obravnavali tako na mladinskih konferencah kakor tudi po sestankih aktivov. Občutne so razlike v aktivnosti mladincev, ki delajo v neposredni proizvodnji, in aktivnostjo mladincev, ki delajo v raznih strokovnih službah in ekonomskih enotah pomožnih dejavnosti. Da bi osvetlili vprašanje ne-sodelovanja ženske mladine, smo se odločili za razgovor z Jožico PRAVST iz finančnih služb.

Jožica je že dve leti in pol članica našega kolektiva in prav toliko časa tudi članica organizacije LMS. Ko sem jo vprašal, kakšne spremembe opaža v delu naše organizacije, mi je odgovorila:

»Ja, kdor koli je na tekočem, lahko opazi, da je mladina zadnja leta bolj aktivna kot nekdaj. Sedaj je tudi sodelovanje med mladinci iz proizvodnje in iz pisarn tesnejše. To je prav razveseljivo! Čutiti pa je še vedno, da se nas, iz pisarn nekateri mladinci iz proizvodnih oddelkov ženirajo.«

Kaj je po tvojem mnenju vzrok, da so dekleta v delu mladinske organizacije neaktivna?

»Glavni razlog je preza-plo-nost zaradi popoldanskega šolanja na raznih strokovnih šolah in tečajih, zaradi navezanosti na avtobusne prevoze z dela in na delo, včasih pa smo tudi same preveč leni. Delček vzrokov je tudi v tem, da so nam tistim, ki vsak dan sedimo po osem ur v pisarnah nepremično in se pobijamo z raznimi številkami, upira tako sedenje še v prostem času na raznih sestankih, itd.«

Poznamo te tudi kot dobro atletinjo. Kako to, da si prenehala z aktivnim udejstvovanjem in kakšne uspehe si dosega?

»Kot pionirka sem zasedla v teku na 60 metrov na republiškem prvenstvu s časom 8,2 sekunde drugo mesto, kot mladinka pa z istim časom prvo mesto. Moj največji uspeh pa je bil, ko sem na jesenicah skočila v daljino 4,70 metra. Atletike sicer nisem pustila, res pa je, da redno ne vadim več!«

Nekaj o letošnji šoli za življenje

- FRANC ŠILC — SLUŽBE ZA ORGANIZACIJO PROIZVODNJE
- V zadnji številki našega lista ste brali, da se bo v kratkem začela šola za življenje I. in II. stopnje. Tokrat pa že lahko napovemo tudi točen datum začetka obeh delov.

SOLA ZA ŽIVLJENJE II stopnje se je pričela v torek, 29. januarja in sicer v Poklicni gumarski šoli za vse tiste, ki so lansko leto obiskovali prvo stopnjo na sami šoli.

Za tiste mladinke in mladince v podjetju, ki so lani obiskovali prvo stopnjo, pa se bo pričela SOLA ZA ŽIVLJENJE II stopnje v petek, 8. februarja ob 18.30 uri. Predavanja bodo v gimnaziji in to vsak torek in petek ob istem času kakor prvi dan.

V začetku marca pa se bo pričela SOLA ZA ŽIVLJENJE I stopnje za vse tiste učence Poklicne gumarske šole, ki so prišli in se vpisali lani na jesen ali letos v I. letnik.

Delavska univerza v Kranju je pripravila letos tudi tretji del šole za življenje z naslovom: PRIPRAVA ZA ZAKON IN DRUŽINO. To je zaključen program za zrelejšo mladinke in mladince v podjetju, ki bodo letos ali v nekaj letih stopili v zakon.

Program te šole obsega sedem predavanj in sicer:

- Odnosi med spoloma
- Zrelost za zakon
- Izbira zakonskega tovariša
- Pot v zakon
- Družina in zakonska zveza
- Pogoji srečnega življenja
- Vi sprašujete — mi odgovorjamo

Troje predavanj je, kakor ste lahko razbrali, iz druge stopnje. Toda v tretji jih bodo predavatelji podali na način, ki se bo deloma razlikoval od načina podajanja v drugi stopnji. — Tretja stopnja šole za življenje se bo pričela po zaključku druge stopnje.

- In še malenkost! Vse obiskovalce druge, kasneje pa tretje stopnje šole za življenje opozarjam, da bo vstop v učilnico na gimnaziji samo v copatah!
- Vodje skupin bodo vodili na vseh predavanjih pregled nad udeleženci. Za najrednejše bomo organizirali tudi letos izlet po skupnem dogovoru

Teško je brez pomoči, ali ne?!

- FERDO KOCIPER — VRHNIKA
- Eden najslabših aktivov v minulemu letu je bil prav gotovo mladinski aktiv v obratu III na Vrhnikih. Krivdo za nedelavnost sem iskal med samimi člani in pri občinskem komiteju LMS na Vrhnikih. Pa sem zvedel, kako so naše mladinke opravile naloge, ki jim jih je zadal občinski komitej, kmalu potem na seji našega aktiva, to je bilo 26. decembra lani.

Če bi ocenjeval lanskoletno delo našega aktiva na Vrhnikih, potem bi moral dati oceno nezadostno. Nalog, ki so jih dekleta dobivala, niso izpolnjevala, četudi so bile lahke. Ko je na primer na Vrhnikih občinski komitej LMS organiziral nabiralno akcijo starega papirja, da bi mladina pomagala industriji papirja, so bile najslabše prav mladinke iz našega obrata. Niti s prstom niso ganile, da bi pomagale drugim vrhniškim mladinskim aktivom. Zato tudi ni čudno, če lani sploh niso sklicale letno konferenco aktiva ter tako primorale občinski komitej, da je dvakrat preložil svojo letno konferenco, tretjič pa jo izvedel brez poročila našega vrhniškega aktiva! Temu primeren je bil seveda tudi obisk naših deklet na občinski mladinski konferenci, saj se je ni nobena udeležila. Zanimarjale so

tudi razna predavanja, ki jih je organiziral občinski komitej LMS. Izostajale so s seminarjev ter vsestransko pokazale svojo nezrelost.

Izjema v vsej nedelavnosti je bila okrasitev obrata za 29. november. Takrat so se kar dobro izkazale.

Ko sem jih vprašal na omenjenem sestanku konec lanskega leta, zakaj so bile tako »pridne«, so se izgovarjale, da jih je premalo in da so le samo dekleta. Ker s tem nisem bil zadovoljen, in ker vem, da so bile leta 1961 zelo aktivne, sem odgovor poiskal kar sam.

Menim, da je največji krivec aktiv sam, ker se ni dovolj zanimal za delo mladinske organizacije. Delno pa je odgovoren za nedelavnost tudi občinski komitej LMS, ker dekletom niso dovolj jasno začrtali glavnih poti in na-

Kaj če bi...?

Čas bi že bil, da bi v pnevmatikarni II:

- uredili kvaliteto ogrevnih duš za moped in velo plašče!
- delali manj škarta in odpadka!
- naredili napravo za sušenje narezanih protektorjev!
- dobivali standardni material!
- kadilci manj kadili in več delali!
- delavci dobivali za malico v nočni izmeni večji kos kruha!
- bilo manj preprirov in če bi se ljudje med seboj bolje razumeli!

Čas bi že bil, da vse naštetu končno le uredimo. Saj vendar pišemo že leto 1963!

log. No, pa tudi naš tovarniški komitej ni brez »udeležbe«. Prav gotovo bi se morali tovariši v Kranju malo bolj zavzeti za aktiv na Vrhnikih, kdaj pa kdaj dekleta obiskati in pomagati malo bolj, kakor pa jim je pomagal tukajšnji občinski komitej LMS!

Ker je očitkov konec, naj izrečem le še željo, da bi prišlo v prihodnosti med našim aktivom in tovarniškim komitejem LMS v matičnem podjetju v Kranju do zares tesnega sodelovanja. Ne pozabite na nas v obratu III na Vrhnikih! Naj vas ne moti oddaljenost tistih nekaj deset kilometrov! Marsikaj se da napisati kar v pismih, po časopisu pa povedati, kako delamo mi in kako delate vi!

▲ Mi mladi si moramo prizadevati (na vsakem delovnem mestu) za večjo produktivnost

Tudi v pnevmatikarni smo pričeli z akcijo za povečanje produktivnosti

- FRANC ŠILC — SLUŽBE ZA ORG. PROIZVODNJE
- Vesel sem bil in nerodno mi je bilo, ko mi je šef ekonomske enote pnevmatikarna II tov. Zalaznik predlagal, da bi pričeli tudi v njihovi ekonomski enoti akcijo za povečanje produktivnosti. Vesel sem bil zato, ker sedaj vem, da naša akcija ni ostala za zaprtimi vrati obrata I, ampak se ideje te akcije širijo tudi v obrat II. Nerodno pa mi je bilo zaradi tega, ker nisem bil v vlogi predlagatelja, marveč kot navdušen pristaš, ki je predlog z veseljem sprejel.

Res pohvale vreden predlog! Da pa ne bomo mladi še v bodoče slišali podobne predloge za nadaljevanje naše akcije, saj smo pobudniki vendarle mi, predlagam vsem vodstvom aktivov, naj takoj proučijo in analizirajo možnosti za izvedbo te naše akcije za povečanje produktivnosti povsod tam, kjer so za to resnični pogoji!

▼ Tole je prostor, kjer gledajo televizijske programe učenci naše Poklicne gumarske šole

Predloge za akcijo povejte šefom svojih ekonomskih enot. Prepričan sem, da bodo le-ti v vsakem primeru pripravljeno pomagati in svetovati. Toda ne pozabite, da sam predlog še ni izvršena akcija! Akcija bo uspela šele takrat, ko bodo uspehi in resnično povečana produktivnost na dlani. Kdor pa hoče to doseči, bo moral krepko pljunuti v roke ter prijeti za delo kot še nikdar poprej. Tu ne gre samo za požrtvovalnost nekaj posameznikov, ampak gre predvsem za prizadevanje in medsebojno pomoč cellega aktiva. Akcija naj tudi ne bo kratkotrajna ter samo na nekaterih delovnih mestih. Menim, da mora postati vsesplošna in stalna, potem bomo lahko zares govorili o tem, da smo pripomogli k uspehom podjetja.

Pri vseh prizadevanjih za povečanje produktivnosti pa ne smemo prezreti večjih zahtev po kvalitetnejšem delu. Zatorej moramo razumeti prizadevanja za povečanjem produktivnosti ne samo kot skrb za večje delovne učinke na posameznih delovnih mestih, ampak tudi za boljšo kvaliteto dela in izdelkov.

Povem naj še to, da se je naša akcija za povečanje produktivnosti v pnevmatikarni II že pričela. Trenutno poteka šele na enem delovnem mestu in to v vseh treh izmenah. Če bodo rezultati taki, kakor pričakujemo, bomo akcijo po možnosti razširili tudi na druga de-

lovna mesta. Seveda pa računamo tudi na težave, ker proizvodnost zavisi predvsem od samih tehnoloških postopkov, zlasti pa na primer od vulkanizacijskih časov!

Kmalu nas bo dopisovalo v časopis precej več!

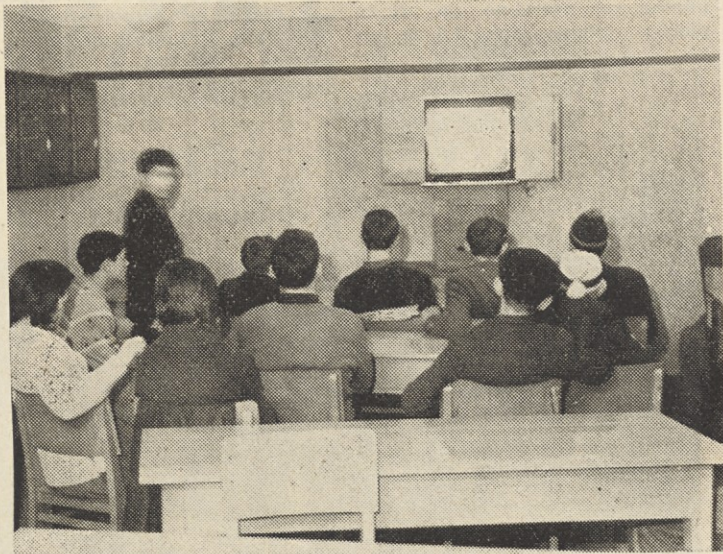
- JOŽE ANTOLIN — POKLICNA GUMARSKA ŠOLA
- Kdo izmed nas mladih si ne želi prebrati v nekem časopisu svoj pri-spevek. To še posebej, če gre za objavo v časopisu, ki ga prebira jo njegovi prijatelji! Mi, ki se šolamo za poklicne delavce v tovarni »Sava«, imamo možnost dopisovati v naš tovarniški časopis »Sava«, še posebej, ker imamo mladi člani kolektiva v njem posebno rubriko.

Da bi se vsaj za silo znašli pred zapletenim vprašanjem: »Kako pisati«, smo se dogovorili z urednikom časopisa Dušanom Reboljem za predavanje o dopisovanju v časopis. Res nas je v petek, 18. januarja obiskal ter nam nanizal nekaj v predavalnici.

glavnih zahtev, ki jih mora izpolniti vsakdo, kdor hoče dopisovati v časopis.

Kaj naj povem o dvournem predavanju? Prav gotovo bo premalo prostora v rubriki »Mladi gumar«, da bi lahko popisal vse, kar smo novega zvedeli. Nekaj pa je, kar moram omeniti. To je pravilo petih »K«! Tov. Rebolj nam je razvil nastanek osnovne novinarske zvrsti — časniške novice. Da je le-ta popolna, mora zadostiti v odgovorih na naslednja vprašanja: KDO?, KAJ?, KDAJ?, KJE?, ZAKAJ? in KAKO? Če pa se lotim npr. pisanja članka, moram razvijati misli od najvažnejših vse bolj v podrobnosti. Torej obratno od zgradbe drame, kjer se napetost stopnjuje in doseže višek malo pred koncem.

Ker je dvourni predavanje prekratko za posredovanje tako zanimive snovi, smo se z urednikom dogovorili, da se še kdaj srečamo na obiskal ter nam nanizal nekaj v predavalnici.

Kaj smo zvedeli na občnem zboru prostovoljnih gasilcev

● ALOJZ ZALAR — SLUŽBE ZA ORG. PROIZVODNJE ● V nedeljo, 27. januarja je bil letni občni zbor prostovoljne gasilske čete našega podjetja. Otvoril ga je Janko Florjančič. Poleg številnih članov čete in predstavnikov organov upravljanja ter družbeno-političnih organizacij v podjetju so prisostvovali še predstavniki Občinske gasilske zveze Maks Blažič, Miro Ravnikar in Ivan Gros.

Po izvolitvi delovnega predsedstva, ki mu je predsedoval Franc Sonc, se je zvrstil obširen program. Najprej je poročal o delu čete v minulosti Stefan Aljančič v imenu upravnega odbora čete, nato je sledilo poročilo blagajnika Janeza Dolinška ter za tem razprava na poročili. Po podelitvi spominskih značk in priznanj najmarljivejšim članom so izvolili nov upravni odbor, nadzorni odbor in dva delegata za letni občni zbor Občinske gasilske zveze ter sprejeli za zaključek še smernice ter sklepe za nadaljnje delo.

Tajnik prostovoljne gasilske čete Aljančič je v svojem poročilu poudaril, da je treba delo čete v minulosti kritično oceniti. V preteklosti so člani čete prostovoljno opravljali najrazličnejše naloge vse v želji očuvati tovarno pred požarom. Ker je lanskoletni občni ybor nakazal nekatere slabosti, so se po njem takoj lotili, da le-tiste odpravijo. Pridobili so precej novih članov tako, da so povečali število od 81 na 105. Aktivnih je 46 članov v obeh kranjskih obratih, poleg tega pa imajo po eno mladinsko gasilsko desetino v Poklicni gumarski šoli in v obratu III na Vrhniki, kjer so sama dekleta.

Člani operativne enote so se redno udeleževali vaj pod nadzorstvom poveljnika in poveljnikov. Premalo pozornosti pa so posvečali mladinski desetini, ker niso imeli mlajših podčastnikov, ki bi imeli voljo in veselje do dela z mladino. To je bila napaka, ker brez skrbi za nove člane iz vrst mladih delavcev bo prišlo do problema, kje dobiti nov gasilski naraščaj.

Posebno delavne so bile gasilke iz obrata III na Vrhniki.

Imele so več rednih vaj, tri praktične vaje z ročnimi gasilnimi aparati, dve vaji v metanju cevi in eno praktično vajo ob tednu varnosti pred požari.

Člani operativne enote obeh kranjskih obratov so imeli pet

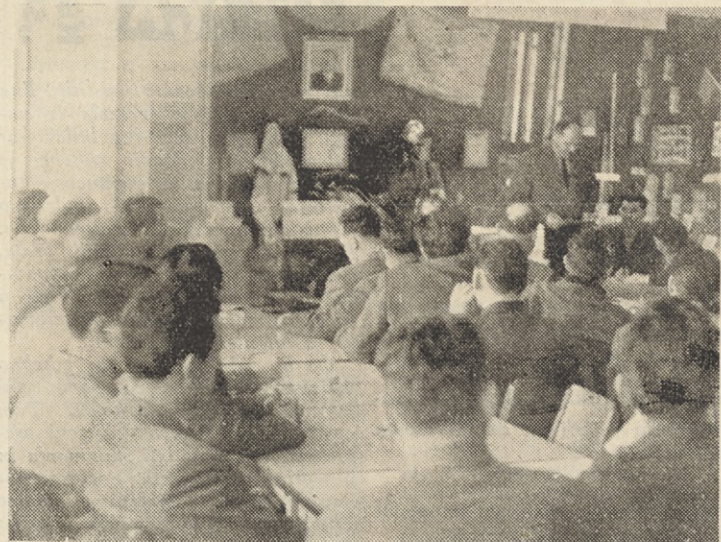
▲ NAŠ HUMOR: Dvoboj na življenje in smrt

rednih vaj, ki se jih je udeležilo 82 članov, tri suhe vaje ob udeležbi 53 članov ter devet mokrih vaj, ki se jih je udeležilo 126 članov.

Za člane kolektivaso organizirali osem vaj z ročnimi gasilskimi aparati. Udeležilo se jih je kar 343 članov kolektiva. Posebne vaje z ročnimi gasilskimi aparati so organizirali tudi za šefe, predelavce in izmenske delovodje. Udeležilo se jih je 74 ljudi.

Med požarno-varnostnim tednom so imeli vsak dan vaje operativne enote, predavanja in gašenje z ročnimi gasilskimi aparati za člane kolektiva. V obratu II so odprli novo orodjarno ter stolp ter takrat izvedli tudi mokre vaje, napad operativne enote, in tako dalje. Udeležili so se tudi velike gasilske paradi in zborovanja ob otvoritvi Doma gorenjskih gasilcev v Kranju. V nabiralni akciji so nabrali zanj v našem podjetju 66.42 dinarjev.

Lani so bili v podjetju le štirje manjši požari — v letu 1961 jih je bilo deset! — začetne stopnje, ki pa so jih takoj pogasili. Dvakrat so se vneli ostružki pri struženju gumenih valjev v prevleki valjev, enkrat je nastal požar pri mešanju zmesi na dvovalčniku v valjarni I, enkrat pa bencin pri žičnih jedrih v obratu II. Stalno poučevanje in opozarjanje ljudi na nevarnost požara je pomagalo. Ker večina ljudi ve, kako se rokuje z ročnimi gasilnimi aparati, so vse nastale požare lahko takoj že v kali zatrli. V našem

▲ Z letošnjega občnega zbora prostovoljnih gasilcev

podjetju je na vsakem koraku dovolj vnetljivih snovi pa tudi eksplozivnih, zato je poznavanje požarno-varnostnih predpisov in ukrepov za slehernega člana nujnost. Pohvaliti je treba orodjarje, ki so aparate za gašenje v oddelkih redno vzdrževali in pregledovali, da so bili vedno uporabni.

Četa je dobila lani tudi nekaj nove opreme. Nabavili so si štiri nove ročne gasilske aparate, polnila PH-15, 198 metrov C cevi, azbestni prt in 100 metrov B cevi. Popraviti je bilo tudi treba motoriko iz obrata II, zgraditi novo orodjarno ter stolp za sušenje cevi. Orodjarna obrata I je v gradnji.

Člani prostovoljne gasilske čete so se udeležili dveh ekskurzij in to veletržno Soštanj ter v Ljubljano, da so videli delo poklicne gasilske čete.

Tajnik Stefan Aljančič se je ob koncu svojega poročila spomnil na dva v letu 1962 preminula člana čete — to je na Jožeta Tonejca in Janeza Senka. Potem je povedal, da so bili od Republiške gasilske zveze nagrajeni s priznanji 3. stopnje poveljnik Ciril Zavrl, podpoveljnik Pavel Vovk in orodjar Ivan Petrič. Zahvalil se je upravnemu odboru podjetja in

celotnemu kolektivu za denarna sredstva, ki so jih dobili člani za najrazličnejše akcije.

Iz blagajniškega poročila, ki ga je podal Jonez Dolinšek, je razvidno, da so naši prostovoljni gasilci imeli lani 317.66 dinarjev dohodkov in 279.625 dinarjev izdatkov.

Potem se je razvila živahna razprava.

Prvi je spregovoril Urban ZIROVNIK. V imenu gasilk iz obrata III na Vrhniki je pozdravil občni zbor ter poročal o delu tamkajšnjega prostovoljnega voda. Potožil je, da je desetina slabopremrejena z aparati za gašenje.

Predsednik upravnega odbora podjetja Mirko KLEMENC je pozdravil zbor v imenu organov samoupravljanja ter se članom zahvalil za delo v minulem letu. Obljubil je četi tudi v prihodnjem letu pomoč.

Poveljnik Občinske gasilske zveze Maks BLAŽIČ je zboru zaželel kar največji uspeh. Poudaril je, da se mu zdi nerazumljivo, zakaj je aktivnih samo 46 članov ter povedal, kakšnega pomena je številčno močna organizacija gasilcev. Opozoril je prisotne, naj se ne zanašajo, češ saj imamo v Kranju poklicno gasilsko četo. Ta je, toda s svojimi 28 gasilci v pri-

meri požara v tovarni, kakršna je naša, ne bi mogli v vsakem primeru požar pogasiti. Nujno je, da je v vsakem podjetju v vsaki izmeni zadostno število prostovoljnih gasilcev, ki bodo sami sposobni pogasiti požar.

Potem je povedal nekaj besed o delu poklicne gasilske čete v Kranju poveljnik Okrajne gasilske zveze na Gorenjskem Janez GROS. Povedal je, da so kranjski poklicni gasilci lani rešili za tri in pol milijona dinarjev družbenega in privatnega premoženja in

▲ Z ene izmed gasilskih vaj z ročnimi gasilskimi aparati v našem obratu na Vrhniki, kjer imamo ženski gasilski vod

da so morali intervenirati kar 152 krat. Zgodilo se je, da so morali sedemkrat v enem dnevu v akcijo. Zato je pozval naše prostovoljne gasilce, naj bi v primeri večje sile tudi oni priskočili na pomoč, kajti brez prostovoljnih gasilskih čet in vodov bi bilo tudi delo poklicnih gasilcev neplodno.

Vodja investicijskega vzdrževanja ing. Bruno SMUKAVC se je gasilecem našega podjetja najprej zahvalil za vsa prizadevanja v želji, da ostane podjetje varno pred ognjem. Potem pa je spregovoril o nujnosti povečati število članov naše prostovoljne gasilske organizacije. Podjetje se širi in samo letos bomo vložili v njegov nadaljnji razvoj novih dve milijardi dinarjev. Možnosti za nastanek požara bo zato več in če članstvo ne bodo tudi pomladili, se zna podjetju to enkrat maščevati.

Predsednik sindikalne podružnice Ivan ROZENBERGER se je dotaknil vprašanja usposabljanja gasilcev v podčastniški šoli v Medvodah. Vprašal je, zakaj je šolo uspešno zaključil samo eden udeleženec, drugipa ne

Referent za varnost v podjetju Anton BOŽIČ je spregovoril o gasilškem delu kot sestavnem delu naše varnostne službe. Kadar so prazniki in nedelje, so prav čuvaji in gasilci edini čuvarji podjetja. Predlagal pa je, naj vsi gasilci med dežuranjem nosijo svoje gasilske uniforme, ker to zahtevajo predpisi.

Predsednik mladinske organizacije Miodrag MILIVOJEVIĆ se je dotaknil vprašanja sodelovanja mladine v gasilskih vrstah. Dejal je, da je dovolj mladine v tovarni, ki bi se rada vključila v vrste prostovoljnih gasilcev, toda skrbeti je treba zanje. — V Poklicni gumarski šoli so lani so lani ustanovili eno desetino. Delo je v začetku dobro napredovalo, ker pa so fantje ostali osamljeni in prepuščeni samim sebi, je interes za gasilstvo upadel. Treba bo zato dobiti sposobnega vodjo, ki se bo zavzel za njihovo uvajanje v gasilsko delo, pa bomo kmalu imeli ne eno ampak kar več mladinskih desetin.

Po poročilu nadzornega odbo-

▼ Čeprav je prostor zasilen, je orodjarna obrata I vedno na red za vsak slučaj

ra, ki je pregledal knjige in samo blagajniško poslovanje, so staremu odboru izglasovali razrešnico. Potem pa so podelili nagrade najzaslužnejšim članom. — Za tridesetletno službovanje so odlikovali naslednje tovariše: Janko Florjančiča, Blaža Jarca, Miho Jereba, Janeza Senka, Martina Bajžlja, Jožeta Goloba, Viktorja Poličarja, Valentina Sveteta, Antona Omana in Ludvika Ziberta. — Za dvajsetletno sodelovanje pa so odlikovali naslednje člane: Ivana Petriča, Jožeta Sviglja, Matijo Baravnico, Andreja Perka, Jožeta Pelcla in Franca Sonca. — Za desetletno sodelova-

▲ Za okrepitev pa je poskrbel naš BIRK

nje so odlikovali naslednje tovariše: Jožeta Snedica, Ivana Leskovca, Franca Oblaka, Stefana Aljančiča, Janeza Juhanta, Antona Potočnika, Pavla Vovka, Jožeta Klemenčiča, Janeza Krivca, Marjana Knifca, Slavka Celestino, Ivana Kalana, Janeza Dolinška, Lada Zena, Leopolda Ratnika, Antona Šmajda, Mirota Ambrožiča, Avgusta Zupančiča, Ivana Cijaka, Janka Corna, Jožeta Pogorelca, Antona Hozjana, Cirila Zavrla, Antona Kerna, Jožeta Fajfarja, Franca Pušarja, Janeza Globočnika, Ivana Kljuna, Franca Košnjeka, Marjana Čeferina, Andreja Gorenca, Jožeta Mravljina, Janeza Berčiča, Janeza Bakovnika, Janeza Čarmana in Janka Tomšeta.

K razpravi se je še prijavil šef službe HTV Rudi NADIŽAVEC. Omenil je, da so nekateri člani prostovoljne gasilske čete, ki so aktivni že deset let, napovedali prenehanje sodelovanja. Vprašal je prisotne, kaj naj rečejo potem tisti, ki so aktivni že trideset let. Potem se je dotaknil še obiskov poklicnega gasilca v našem podjetju.

Potem so izvolili nov upravni odbor, ki ga sestavljajo: Pavel Vovk, Ljubo Milosavljević, Stefan Aljančič, Janez Dolinšek, Jože Čebašek, Andrej Gorenc, Leopold Ratnik, Ivan Cijak, Miro Klemenc, Urban Zirovnik, Jože Klemenčič, Jože Golob in Ivan Petrič. — V nadzorni odbor pa so izvolili: Janka Florjančiča, Cirila Zavrla in Antona Šmajda.

Zakaj smo se cepili proti gripi?

- dr. JAKA VANDAL — OBRATNA AMBULANTA • Gripa je obolenje, za katerega mnogi menijo, da ni vredno o njem razmišljati niti z zdravstvenega in ne z ekonomskega stališča. Naj takoj povem, da so taki ljudje v globoki zmoti!

Z zdravstvenega stališča je gripa, ki sta ga izdelala virusološka inštituta medicinskih fakultet v Zagrebu in Ljubljani.

Za boljše razumevanje sem vzel pojav te bolezni v zadnjih dveh letih, to je v letu 1961, ko epidemije gripe sploh ni bilo, in v letu 1962, ko je epidemija gripe razsajala.

V letu 1961 smo zabeležili v našem podjetju 295 primerov obolenj na dihalih, ali 19,05 odstotka od vseh obolenj. Od 295 primerov obolenj dihal je bilo 152 primerov gripe, zaradi česar smo izgubili 1350 delovnih dni.

V letu 1962 smo zabeležili 515 primerov obolenj na dihalih ali kar 27,42 odstotka od vseh obolenj v podjetju. Na gripo je odpadlo 257 primerov, ki so terjali 2237 izgubljenih delovnih dni.

Ze same številke veliko povedo. Če pa sedaj pogledamo, koliko je znašal narodni dohodek na zaposlenega v našem podjetju za osem ur dela, dobimo približno naslednje podatke: Po podatkih finančnih služb je znašal povprečni narodni dohodek na enega zaposlenega za njegovo osemurno delo v tovarni 9534 dinarjev. Če pomnožimo sedaj to vrednost s številoma v letu 1961 in v letu 1962 izgubljenih delovnih dni zaradi gripe, se nam lahko kar zavrti v glavi. Izgube so bile namreč takele:

- leta 1961 smo izgubili zaradi gripe 12,879.000 dinarjev,

- leta 1962 pa smo izgubili celo 20,357.000 dinarjev narodnega dohodka!

Tako se je gripa pokazala v svoji pravi luči! Zato je sklep UO podjetja, da se morajo cepiti proti gripi vsi člani kolektiva, popolnoma umesten in nujen.

Če predpostavljamo, da s cepitvijo lahko znižamo število obolenj za gripo na eno petino, to je za 80 odstotkov in če prištejemo okoli pol milijona din stroškov za cepljenje, potem nam ni težko ugotoviti, da lahko s cepitvijo proti gripi prihranimo najmanj 15 milijonov dinarjev. To pa je denar, s katerim lahko kupimo tri ali štiri nova stanovanja!

Menim, da je po takole razgledanem vprašanju okrog gripe vsak nadaljnji komentar odveč!

Vidite, dragi bralci! Pričelo se je, kakor sem napovedal. Komaj sem se vam predstavil in mimogrede ošnil nekaj najvnetejših bralcev, že sem dobil odgovor. Tonček iz obrata II se namreč buduje, zakaj misem popisal številnih drugih, za oči bolečih pomanjkljivosti našega mladinskega doma in mi dokazuje, da je salamenska stavba postavljena tako, da iz nje res ni mogoče nobenemu Stražišanu navrtati hlače z zračno puško.

Ja, ja! Je že tako, če mačku na rep stopiš, ali ne? No, pa ne mislite, da se jaz zaradi tega kaj sekiram. Ne! Ni mi do tega, ker

moram pobiti in naštet vse tiste »zviteže« ter podobne tiče, ki so hotele z novoletno nagradno križanko nasamariti komisijo za izžrebanje.

Kakor sem napovedal: „se je že pričelo...“

nje nagrad. Morate misliti! Ena izmed reševalk je izrezala iz našega časopisa ter izpolnila kar sedem križank. Vsako posebej je vložila v pisemsko ovojnico s tovarniško glavo ter celo kolekcijo svojih rešitev oddala v uredništvo. Res je, da ima naš urednik očala, toda takega reševalčinega »podviga« le ni prežrl. In ker se žreb ni hotel nasmešiti domiselni reševalki, je bil njen trud zastonj.

Če bi radi doživeli kaj posebno prijetnega, pridite za nekaj dni stanovat na Staro cesto 27. Tam naj bi našim ljudem že jeseni preteklega leta prezidali stanovanja in jih primerno uredili. Toda zaradi »najidealnejših« načrtov so se adaptacijska dela zavlekla tako, da so tamkajšnji stanovalci sedaj lepo brez vode. »Pa kaj to mar« si sedaj mislijo nekateri, »saj imajo okrog bajte dovolj snega!« Jaz pa mislim, da le ni tako in da bi morda kazalo nekoliko zamenjati vloge.

Ah, da! Skoraj bi bil pozabil. Čeprav vlada pri nas zima, kakršne ne pomnijo niti naši očanci, se potrudite čimprej do našega referenta za družbeni standard. Sedaj je čas, da se prijavite za premož in drva, sicer boste naslednjo zimo spet v škripcih. In ko boste izpolnjevali prijavnice, bodite tako »prijazni«, pa vpišite podatke kar se da nečistljivo. Saj veste, na »Kurivnu« imajo tako ali tako premalo dela, pa naj se gredo vsaj nekoliko grafologije!

Tako, naj bo za danes dovolj! Urednik me že postrani gleda, ker mu kradem prostor v časopisu.

Nagradna križanka „z vseh vetrov“

Pravilno rešene križanke oddajte najkasneje do sobote, 16. februarja v uredništvo časopisa ali pa pri dežurnih vratarjih. Med reševalce, ki bodo pravočasno oddali pravilne rešitve, bomo razdelili z žrebom tri denarne nagrade po 1.000 dinarjev.

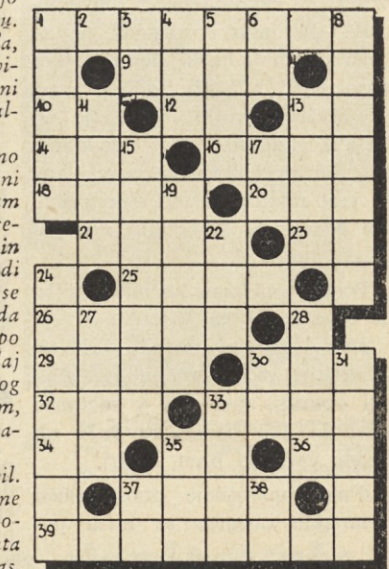
VODORAVNO: 1. dva predna-ročnika, 9. najdaljši gorski masiv na svetu, 10. zlato (franc.), 12. nikalnica, 13. oranje, 14. kazalni zaimek, 16. neumna, ob pamet, 18. glavno mesto Gane, 20. dvojica, 21. Verdijeva opera, 23. veznik, 25. žila odvodnica, 26. nevarna bolezen dihal, 29. profesor na ljubljanski Fakulteti za medicino, 30. domača žival, 32. oblika glagola »imeti«, 33. krči, 34. predlog, 35. dva različna samoglasnika, 36. ploščinska mera, 37. krogla, 39. pogorje v južni Srbiji.

NAVPIČNO: 1. smešnost, norost, 3. dva različna samoglasnika, 4. NNN, 5. glavni števniki, 6. nikalnica, 8. poljedelski, 11. mlinski žleb, 13. poljedelski delavec, 15. del smuči, 17. opus, 19. učenec, vpeljan v skrivnosti nauka, 22. žensko ime, 24. ostanek jabolka, 27. del človeškega telesa, 28. naše največje morsko pristanišče, 30. italijanska reka, 31. koruzi podobna rastlina, 33. obmorsko letovišče nasproti Crikvenici, 35. števniki, 37. glej 17. navpično!, 38. slovenski skladatelj Anton Neved.

IZZREBANI SO BILI: Za nagradno izpolnjevanje, objavljeno v letošnji 1. številki, smo prejeli pravočasno 99 pravih rešitev. Žreb je določil, da prejmejo denarne nagrade po 1000 dinarjev naslednji reševalci:

TATJANA PUSTOSLEMSEK, ANDREJ PAVEC in FRANC MOSKON.

Priimek: _____
Ime: _____

Bojda ima preveč člankov. Smešno, ali ne. Enkrat premalo, drugič preveč. Da, da! Ta svet je pa res smešen!

Če se ne bojite, mi pridno pišite, kaj vse bi kazalo v teje moji potopisni malbi prinesiti v časopis!

Vaš Pepe Lež'nga

Največ uspehov ima OTK

- VOJISLAV MITROVIC — SLUŽBE ZA ORG. PROIZVODNJE • Ekipno šahovsko prvenstvo tovarne se približuje kraju. S precejšnjo gotovostjo že lahko trdimo, da bo zmagovalca ekipa OTK, saj ima pred trenutno drugo ekipo — pnevmatikarno II kar tri in pol točke prednosti. Ogorčennejše pa bodo borbe za drugo mesto, saj imajo za enkrat enake izgleda pnevmatikarna II, pnevmatikarna I in prva ekipa Poklicne gumarske šole. Seveda pa lahko posežejo v boj za drugo mesto tudi službe za organizacijo proizvodnje.

V dosedanjih kolih so bile posamezne partije precej izenačene. V nobenem dvoboju ni bilo izrazitega favorita. Nastopajoča moštva so pokazala veliko mero borbenosti ter predvsem željo zmagati. Odločitve turnirja je vsekakor mladi igralec Poklicne gumarske šole Požar. Igra točno, premišljeno in do-

Nerazumljivo je, zakaj je od tekmovalca odstopila vrsta Gumarskega inštituta. Saj so se vendar sami in prostovoljno prijavili k

	OTK	5	5	0	0	14
PNEVMATIKARNA II	5	2	2	1		10,5
PNEVMATIKARNA I	4	1	2	1		8
TEHNIČNI IZDELKI	5	0	2	3		7
SL. ZA ORG. PROIZVODNJE	3	1	1	1		6,5
STISKARNA	4	0	3	0		6
GUMARSKA ŠOLA I	4	0	2	2		6
GUMARSKA ŠOLA II	2	0	1	1		3

Šahovska liga za prvenstvo »Save« se bliža koncu in vse kaže, da je zmagal oddelek OTK

Prva navpična kolona pomeni število odigranih dvobojev, druga število dobljenih, tretja število neodločenih in četrta število izgubljenih dvobojev. V peti koloni so pripadajoče točke.

bro. Poleg tega pa je pokazal, da je tudi v šahovski teoriji doma. Če bo posvečal vsem šahovskim prvinam toliko pozornosti tudi v bodoče, kakor je bil primer v preteklosti, zna postati kmalu najboljši v podjetju.

Organizirajmo sankaske tekme

Sankanje je poceni in skoroda vsakomur dosegljiv zimski šport. V mnogih gorenjskih krajih je močno razvito ne samo med mladino, marveč tudi med starejšimi. Na Jesenicah lahko vidite te dni v popoldanskih urah pravo množično sankanje starih in mladih na idealni poti od Črnega vrha do Plavža.

V Kranju imamo tudi dobre pogoje za sankaske šport, saj Šmarjetna gora s svojo zvižugano in dokaj strmo cesto do vrha ni

šala celo za dobrega sankaske. V nekaterih podjetjih, zlasti pa v Iskri, imajo vsako leto prvenstvo tovarne. Kaj, ko bi se tudi v našem podjetju zgovorili ter organizirali v enem izmed prihodnjih popoldnevov tako tekmovalstvo.

Morda bi prevzeli organizacijo mladinci. Pa saj kdo ve koliko dela tudi ne bi bilo. Treba bi bilo organizirati prvenstvo, obvestiti o razpisu ves kolektiv ter zbirati prijave. Primerno progo v bližini Kranja bi tudi našli.

Kar se tiče sodnikov, starterja, časomerilcev in zapisničarja, bi tudi ne imeli težav. Kako štoperico bi pa tudi premogli.

Tekmovalstvo bi bilo lahko za enosede in dvosede. Pravico nastopa bi imeli vsi člani kolektiva. Najboljšim bi morda namenili tudi kaka spominska darila.

Pobuda je torej tu. Z izvedbo tekmovalstva bi verjetno ne kazalo preveč odlašati, ker se zna vreme sprevreči in vse načrte pokopati.